

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Αθήνα, 19-06-2015

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/3544/19-06-2015

Α Π Ο Φ Α Σ Η ΑΡ. 76/2015

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος μετά από πρόσκληση του Προέδρου της στην έδρα της, την 17-06-2015, σε συνέχεια της από 20-05-2015 τακτικής συνεδριάσής της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Σπύρος Βλαχόπουλος, Γρηγόρης Λαζαράκος, ως εισηγητής, και Χαράλαμπος Ανθόπουλος, σε αντικατάσταση, αντίστοιχα, των τακτικών μελών Λεωνίδα Κοτσαλή, Αναστάσιου – Ιωάννη Μεταξά, και Δημητρίου Μπριόλα, οι οποίοι αν και κλήθηκαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου, ο Κωνσταντίνος Λιμνιώτης και ο Ιωάννης Λυκοτραφίτης, ειδικοί επιστήμονες – πληροφορικοί, ως βοηθοί εισηγητή. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Υποβλήθηκε στην Αρχή καταγγελία, σύμφωνα με την οποία σύστημα βιντεοεπιτήρησης με κρυφές κάμερες λειτουργεί σε αίθουσες αιμοκάθαρσης του Ιατρικού Κέντρου «Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αττικής ΕΠΕ», χωρίς την ενημέρωση των αιμοκαθαιρόμενων ασθενών.

Σε συνέχεια της καταγγελίας αυτής, η Αρχή πραγματοποίησε στις 19 Φεβρουαρίου 2015 επιτόπιο διοικητικό έλεγχο στην «Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αττικής ΕΠΕ»

(εφεξής «υπεύθυνος επεξεργασίας») σύμφωνα με το άρθρο 19 στοιχ. η) ν. 2472/1997, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του υπευθύνου επεξεργασίας. Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του υπευθύνου επεξεργασίας, διεύθυνση Αρ. Βαλαωρίτου 1, 15232, Χαλάνδρι, από τους υπαλλήλους του Τμήματος Ελεγκτών της Γραμματείας της Αρχής Ιωάννη Λυκοτραφίτη και Κωνσταντίνο Λιμνιώτη (εφεξής «ομάδα ελέγχου»), μετά από την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/1109/19-02-2015 εντολή του Προέδρου της Αρχής.

Πριν τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου εξετάστηκε το μητρώο γνωστοποιήσεων που τηρεί η Αρχή, όπου δεν βρέθηκε κατατεθειμένη γνωστοποίηση τήρησης και επεξεργασίας αρχείου ευαίσθητων δεδομένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, ούτε επίσης γνωστοποίηση για επεξεργασία δεδομένων μέσω συστήματος βιντεοεπιτήρησης.

Στο πλαίσιο του ελέγχου, η ομάδα ελέγχου διενήργησε επιτόπιο έλεγχο στις δύο αίθουσες αιμοκάθαρσης στον πρώτο και δεύτερο όροφο του κτιρίου αντιστοίχως, ενώ επίσης παρατήρησε την οθόνη παρακολούθησης, στην οποία προβάλλονται εικόνες από το σύστημα βιντεοεπιτήρησης και η οποία βρίσκεται στο χώρο υποδοχής (reception) του κτιρίου, στο ισόγειο. Επίσης, η ομάδα ελέγχου εξέτασε τις ρυθμίσεις του συστήματος βιντεοεπιτήρησης, μέσω της μονάδας ελέγχου και του σχετικού προγράμματος λογισμικού που ήταν εγκατεστημένο για τη διαχείρισή του. Κατέγραψε μικρής διάρκειας βίντεο από το σύστημα βιντεοεπιτήρησης, ενώ επίσης συνέλλεξε φωτογραφικό υλικό από την οθόνη παρακολούθησης αλλά και την μονάδα ελέγχου του συστήματος. Τα ανωτέρω πειστήρια του ελέγχου υποβλήθηκαν στην Αρχή (αρ. πρωτ. Αρχής: Γ/ΕΙΣ/1134/20-02-2015).

Μετά την ολοκλήρωση του επιτόπιου ελέγχου, η ομάδα ελέγχου υπέβαλε στην Αρχή το με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1307/27-02-2015 πόρισμα του ελέγχου (εφεξής «Πόρισμα»).

Όπως διαπιστώνεται στο Πόρισμα και καταγράφεται στα ευρήματα:

1. Το εν λόγω σύστημα βιντεοεπιτήρησης περιλαμβάνει κάμερες, οι οποίες βρίσκονται σε χώρους όπου παρέχονται υπηρεσίες υγείας.
2. Οι κάμερες στους χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας δεν είναι εμφανείς, ενώ δεν υπάρχουν ενημερωτικές πινακίδες περί της ύπαρξής τους. Ενημερωτικές πινακίδες απουσιάζουν ακόμα και για τις μη κρυφές, εξωτερικές, κάμερες του συστήματος.
3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν έχει υποβάλει στην Αρχή γνωστοποίηση του εν λόγω συστήματος βιντεοεπιτήρησης.
4. Ο χρόνος τήρησης των δεδομένων φαίνεται ότι εξαρτάται αποκλειστικά από τη χωρητικότητα των αποθηκευτικών μέσων (κατά τον έλεγχο, η εγγραφή video ήταν ήδη σε εξέλιξη για χρονικό διάστημα δεκαεννέα (19) ημερών).

5. Δύο εκ των εξωτερικών καμερών του ελεγχόμενου συστήματος βιντεοεπιτήρησης, λαμβάνουν εικόνα από την παράπλευρη οδό και πεζοδρόμιο του κτιρίου.

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας, στη συνέχεια, με την με αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/523-1/07-05-2015 κλήση της Αρχής, εκλήθη νομίμως σε ακρόαση ενώπιον της Αρχής για να δώσει περαιτέρω διευκρινίσεις και να εκθέσει τις απόψεις του για το θέμα. Μαζί με την κλήση, του επιδόθηκε και το ανωτέρω Πόρισμα.

Στη συνεδρίαση της Αρχής, την 20-05-2015, παρέστησαν ως εκπρόσωποι του υπευθύνου επεξεργασίας ο κ. Α, Διοικ/κός Δ/ντής, και η κα. Άννα Ατματζάκη, δικηγόρος. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας, αφού εξέθεσε προφορικά τις απόψεις του, έλαβε προθεσμία και κατέθεσε εμπρόθεσμα το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/3023/27-05-2015 υπόμνημα. Στο εν λόγω υπόμνημα αναφέρει ότι οι έξι κάμερες που ήταν σε λειτουργία στους χώρους των εγκαταστάσεών του ήταν μέρος πρότασης της ομάδας μελετών η οποία και ανέλαβε τη μελέτη μετατροπής τριώροφου κτιρίου γραφείων σε μονάδα χρόνιας αιμοκάθαρσης. Αποκλειστικός λόγος τοποθέτησής τους ήταν η διευκόλυνση των εργαζομένων, ήτοι η οθόνη χρησιμοποιούνταν από άτομο της υποδοχής προκειμένου να εντοπίζεται εύκολα ο γιατρός και για να αποφεύγονται περιττά τηλεφωνήματα που διαταράσσουν τους ασθενείς. Το εν λόγω γραφείο μελετών δεν είχε ενημερώσει για τις σχετικές υποχρεώσεις του υπευθύνου επεξεργασίας αναφορικά με τη λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης. Στο ίδιο υπόμνημα σημειώνεται επίσης ότι η χρήση καμερών δεν ήταν κρυφή, αφού η οθόνη παρακολούθησης ήταν στο χώρο υποδοχής, ήτοι σε εμφανές σημείο –γεγονός που, κατά τους ισχυρισμούς του υπευθύνου επεξεργασίας, καταδεικνύει την άγνοιά του περί του εν λόγω ζητήματος. Τέλος, στο υπόμνημα αναφέρεται ότι από την ημέρα του ελέγχου όλες οι κάμερες έχουν απενεργοποιηθεί και δεν χρησιμοποιείται καμία, ενώ επίσης ο υπεύθυνος επεξεργασίας υπέβαλε ορισμένα στοιχεία σχετικά με την τρέχουσα οικονομική κατάσταση της εταιρείας του.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων εξέταση και μνεία των λεχθέντων κατά τη συνεδρίαση της 20-05-2015, άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις των βοηθών εισηγητή, οι οποίοι στη συνέχεια αποχώρησαν πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. α' του ν. 2472/1997 και τις αιτιολογικές σκέψεις 14-17 στο προοίμιο της Οδηγίας 95/46/EK, τα δεδομένα ήχου και εικόνας, εφόσον αναφέρονται σε πρόσωπα, συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
2. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997, τα δεδομένα που αφορούν στην υγεία αποτελούν ευαίσθητα δεδομένα.
3. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 2472/1997, «ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να γνωστοποιήσει εγγράφως στην Αρχή, τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή την έναρξη της επεξεργασίας». Αναφορικά με τη συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, επιτρέπεται – σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 2472/1997 – ύστερα από άδεια της Αρχής, «(...) όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) το υποκείμενο έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του (...), β) (...), γ) (...), δ) η επεξεργασία αφορά δεδομένα υγείας και εκτελείται από πρόσωπο που ασχολείται κατ' επάγγελμα με την παροχή υπηρεσιών υγείας (...), υπό τον όρο ότι η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ιατρική πρόληψη, διάγνωση, περίθαλψη ή τη διαχείριση υπηρεσιών υγείας, ε) (...), στ) (...), ζ) (...).» Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 7^A παρ. 1 στοιχ. δ' του ν. 2472/1997, τα νομικά πρόσωπα ή οργανισμοί που παρέχουν υπηρεσίες υγείας, όπως κλινικές, νοσοκομεία, κέντρα αποθεραπείας και αποτοξίνωσης, δεν εμπίπτουν στην απαλλαγή υποχρέωσης γνωστοποίησης του άρθρου 6 και από την υποχρέωση λήψης άδειας του άρθρου 7 του ίδιου νόμου.
4. Η αποθήκευση και διαβίβαση εικόνας προσώπου, η οποία συλλέγεται από σύστημα βιντεοεπιτήρησης, που λειτουργεί μόνιμα, συνεχώς ή κατά τακτά χρονικά διαστήματα, σε κλειστό ή ανοικτό χώρο συγκέντρωσης ή διέλευσης προσώπων, συνιστά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και μάλιστα εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη κατά την έννοια των άρθρων 2 στοιχ. δ' και 3 παρ. 1 ν. 2472/1997.
5. Το ζήτημα της χρήσης συστημάτων βιντεοεπιτήρησης για το σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών ρυθμίζεται στην υπ' αριθ. 1/2011 Οδηγία της Αρχής. Σύμφωνα με την Οδηγία αυτή, η εγκατάσταση καμερών από κάθε πρόσωπο που έχει εμπράγματο δικαίωμα σε σχέση με το συγκεκριμένο χώρο ή είναι υπεύθυνο για τη διαχείρισή του επιτρέπεται, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις νομιμότητας που περιγράφονται στην προαναφερθείσα Οδηγία. Βασική προϋπόθεση, κατά την έννοια του άρ. 4 παρ. 1 του ν. 2472/1997, για τη νομιμότητα της επεξεργασίας είναι η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας (άρθρο 5 της Οδηγίας), υπό την έννοια ότι τα συλλεγόμενα δεδομένα πρέπει να είναι αναγκαία και πρόσφορα για τον επιδιωκόμενο σκοπό, ο οποίος θα πρέπει

να μη δύναται να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα. Η αρχή της αναλογικότητας, για την επεξεργασία δεδομένων μέσω συστήματος βιντεοεπιτήρησης, αναλύεται στα άρθρα 6 και 7 αλλά και στο Ειδικό Μέρος αυτής (όπου, για τη συγκεκριμένη περίπτωση, έχει εφαρμογή το άρθρο 20 του Ειδικού Μέρους, που αφορά τη λειτουργία συστημάτων βιντεοεπιτήρησης σε χώρους όπου παρέχονται υπηρεσίες υγείας). Ειδικότερα:

- i. Σύμφωνα με το άρ. 6 της Οδηγίας 1/2011, *«κατά την επιτήρηση της περιμέτρου κτιρίων με σκοπό την ασφάλεια προσώπων ή/και αγαθών (...), απαγορεύεται η λήψη εικόνας από παράπλευρες οδούς και πεζοδρόμια, καθώς ενυπάρχει ο κίνδυνος παρακολούθησης των περαστικών»*.
- ii. Στο άρθρο 20 παρ. 1 αναφέρεται ότι η λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε νοσοκομεία, κλινικές, ιατρεία και λοιπούς χώρους όπου παρέχονται υπηρεσίες υγείας για τον σκοπό της ασφάλειας προσώπων και αγαθών πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά στα σημεία εισόδου και εξόδου, στους χώρους ταμείων ή χώρους κρίσιμων εγκαταστάσεων (π.χ. ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, αποθήκες ιατροφαρμακευτικού υλικού κλπ) όπου, κατ' αρχήν, δεν μπορεί να έχει πρόσβαση ένας επισκέπτης ή ασθενής. Οι κάμερες δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να ελέγχουν την κίνηση στις αίθουσες αναμονής, τα κυλικεία και τους χώρους εστίασης, τους διαδρόμους του νοσοκομείου, τους θαλάμους ασθενών, τους θαλάμους εξέτασης ή ιατρικών επεμβάσεων, τις τουαλέτες και τα λουτρά, τα γραφεία ιατρών και τους χώρους εργασίας του λοιπού ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού.

Περαιτέρω, στο άρθρο 20 παρ. 2 αναφέρεται ότι η εγκατάσταση συστημάτων βιντεοεπιτήρησης με σκοπό την παροχή υπηρεσιών υγείας μπορεί να πραγματοποιείται υπό προϋποθέσεις μόνο από νοσηλευτικά ιδρύματα, ψυχιατρικά ιδρύματα, ιδρύματα περίθαλψης ατόμων με αναπηρίες και παρόμοιους φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει:

α. Να έχει λάβει την άδεια της Αρχής για την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων με σκοπό την παροχή υπηρεσιών υγείας. Στην άδεια αυτή πρέπει να περιλαμβάνονται και τα δεδομένα που λαμβάνονται από το σύστημα βιντεοεπιτήρησης.

β. Η εγκατάσταση των καμερών να περιορίζεται αποκλειστικά στους χώρους όπου αυτό είναι απαραίτητο για την προστασία της ζωής και της υγείας των

ασθενών.

γ. Η ανάγκη χρήσης καμερών για το σκοπό της παροχής υπηρεσιών υγείας πρέπει να τεκμηριώνεται από επιτροπή αποτελούμενη από αρμόδιο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, η οποία θα αποφασίσει για τους χώρους τοποθέτησης των καμερών και την εμβέλειά τους. Η σχετική απόφαση πρέπει να αναθεωρείται τακτικά και όχι αργότερα από ένα έτος.

δ. Η μονάδα ελέγχου του κυκλώματος να εγκαθίσταται σε απομονωμένο χώρο, πρόσβαση στον οποίο θα μπορούν να έχουν μόνο τα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα του ιατρικού/νοσηλευτικού προσωπικού που ασχολούνται με την παρακολούθηση των ασθενών. Σε περίπτωση που ο ίδιος φορέας χρησιμοποιεί σύστημα βιντεοεπιτήρησης και για σκοπούς προστασίας προσώπων ή αγαθών, οι μονάδες ελέγχου πρέπει να είναι διαχωρισμένες.

ε. Εκτός των πινακίδων που ενημερώνουν σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος βιντεοεπιτήρησης πρέπει να παρέχεται και ξεχωριστή έγγραφη ενημέρωση στους νόμιμους πληρεξούσιους ή στους δικαστικούς συμπαραστάτες ή στους ασκούντες τη γονική μέριμνα των συγκεκριμένων ασθενών σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος και τους λόγους τήρησης των δεδομένων.

στ. Καταγραφή των δεδομένων επιτρέπεται το πολύ για σαράντα οκτώ (48) ώρες με σκοπό τη διερεύνηση συμβάντων υγείας από αρμόδιο ιατρικό προσωπικό.

ζ. Σε περίπτωση που συγκεκριμένα δεδομένα που έχουν καταγραφεί για τον σκοπό παροχής υπηρεσιών υγείας απαιτείται να χρησιμοποιηθούν περαιτέρω για σκοπούς επιστημονικής έρευνας, είναι δυνατή η αποθήκευσή τους σε ξεχωριστό αρχείο αφού ανωνυμοποιηθούν (π.χ. με θόλωση του προσώπου του ασθενούς). Στην περίπτωση αυτή απαιτείται (α) έγκριση της αρμόδιας επιστημονικής επιτροπής του νοσοκομείου και (β) προηγούμενη συγκατάθεση του ασθενούς ή του νομίμου εκπροσώπου του.

6. Ως προς τις λοιπές προϋποθέσεις νομιμότητας επεξεργασίας δεδομένων μέσω συστημάτων βιντεοεπιτήρησης, σημειώνονται τα εξής:

- i. Σύμφωνα με το άρθρο 8 της Οδηγίας 1/2011, όπου ρυθμίζεται ο χρόνος τήρησης των δεδομένων συστημάτων βιντεοεπιτήρησης, εφόσον από τη λήψη εικόνων που αποθηκεύονται ή τη λήψη που γίνεται σε πραγματικό χρόνο δεν προκύπτει επέλευση συμβάντος που εμπίπτει στον επιδιωκόμενο σκοπό, τα δεδομένα πρέπει

να καταστρέφονται το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που ισχύουν για συγκεκριμένες κατηγορίες υπεύθυνων επεξεργασίας (π.χ. καζίνο) ή αν στην ίδια Οδηγία ορίζεται διαφορετικά.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρ. 4 παρ. 1 στοιχ. δ' του ν. 2472/1997, τα δεδομένα τηρούνται σε μορφή που επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια που απαιτείται, κατά την κρίση της Αρχής, για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους.

- ii. Σύμφωνα με το άρθρο 12 της Οδηγίας 1/2011, πριν ένα πρόσωπο εισέλθει στην εμβέλεια του συστήματος βιντεοεπιτήρησης, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να το ενημερώνει, με τρόπο εμφανή και κατανοητό, ότι πρόκειται να εισέλθει σε χώρο που βιντεοσκοπείται. Προς τούτο, πρέπει να αναρτώνται σε επαρκή αριθμό και εμφανές μέρος ευδιάκριτες πινακίδες, όπου θα αναγράφεται το πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου γίνεται η βιντεοσκόπηση (υπεύθυνος επεξεργασίας), ο σκοπός, καθώς και το άτομο με το οποίο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν για να ασκήσουν τα δικαιώματα που ο ν. 2472/1997 αναγνωρίζει στο υποκείμενο των δεδομένων.

Σημειώνεται ότι η υποχρέωση ενημέρωσης βαρύνει κάθε υπεύθυνο επεξεργασίας σύμφωνα με το άρ. 11 του ν. 2472/1997.

7. Με βάση τα ανωτέρω, για την υπό κρίση περίπτωση σημειώνονται τα εξής:

- i. Το εν λόγω σύστημα βιντεοεπιτήρησης δεν είχε γνωστοποιηθεί στην Αρχή, ως εκ τούτου υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 ν. 2472/1997.
- ii. Αναφορικά με τις κάμερες που βρίσκονται στους θαλάμους αιμοκάθαρσης, το εν λόγω σύστημα δεν πληροί τις προϋποθέσεις νομιμότητας που τίθενται στο άρθρο 20 της 1/2011 Οδηγίας της Αρχής (και, ως εκ τούτου, του άρ. 4 του ν. 2472/1997). Και τούτο διότι η τοποθέτηση των εν λόγω καμερών δεν μπορεί να δικαιολογηθεί εν όψει του σκοπού της προστασίας προσώπων και αγαθών (βλ. άρ. 20 παρ. 1 της Οδηγίας 1/2011), ενώ εν όψει του σκοπού της παροχής υπηρεσιών υγείας (βλ. άρ. 20 παρ. 2 της Οδηγίας 1/2011) σημειώνεται ότι i) δεν έχει χορηγηθεί άδεια της Αρχής για τη συγκεκριμένη επεξεργασία, ii) δεν υπάρχει τεκμηρίωση της ανάγκης χρήσης των συγκεκριμένων καμερών από επιτροπή αποτελούμενη από αρμόδιο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, iii) δεν υπάρχουν ενημερωτικές πινακίδες για την ύπαρξη των καμερών – οι οποίες κάμερες δεν είναι εμφανείς - ούτε ξεχωριστή έγγραφη ενημέρωση των ασθενών

σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος και τους λόγους τήρησης των δεδομένων, iv) η μονάδα ελέγχου του κυκλώματος είναι εγκατεστημένη στο χώρο υποδοχής (reception) και όχι σε απομονωμένο χώρο, με πρόσβαση σε αυτή από τους υπαλλήλους του χώρου υποδοχής, χωρίς να είναι διαχωρισμένη από τη μονάδα ελέγχου του συστήματος των υπολοίπων καμερών του συστήματος που έχουν τοποθετηθεί για το σκοπό της προστασίας προσώπων ή αγαθών, v) ο χρόνος τήρησης των δεδομένων δεν περιορίζεται στις σαράντα οκτώ (48) ώρες.

Σημειώνεται ιδιαίτερα ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας, ως πάροχος υπηρεσιών υγείας, θα υποχρεούτο στη λήψη άδειας επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων από την Αρχή ακόμα και αν δεν υπήρχαν εγκατεστημένες κάμερες στους θαλάμους αιμοκάθαρσης, σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 2472/1997.

- iii. Αναφορικά με τις λοιπές κάμερες του συστήματος, οι οποίες – όπως περιγράφεται και στο Πόρισμα – είναι τρεις εξωτερικές (στις δύο εισόδους και στην είσοδο του κλειστού υπόγειου χώρου στάθμευσης), και μία εσωτερική (εντός του χώρου στάθμευσης), το εν λόγω σύστημα δεν πληροί τις προϋποθέσεις νομιμότητας που τίθενται στο άρθρο 8 της Οδηγίας 1/2011 (αναφορικά με το χρόνο τήρησης των δεδομένων) – και, ως εκ τούτου, του άρ. 4 του ν. 2472/1997 - και στο άρθρο 12 της Οδηγίας 1/2011 (αναφορικά με την υποχρέωση ενημέρωσης) – και, ως εκ τούτου, του άρ. 11 του ν. 2472/1997. Επίσης η λήψη εικόνας από δημόσια οδό και πεζοδρόμιο που πραγματοποιείται από τις δύο εξωτερικές κάμερες στις δύο εισόδους δεν είναι σύμφωνη με το άρθρο 6 της Οδηγίας 1/2011 – και, ως εκ τούτου, με το άρθρο 4 του ν. 2472/1997.

Κατά τη διάρκεια της εξαετούς λειτουργίας του υπό κρίση συστήματος βιντεοεπιτήρησης (από το 2009, κατά δήλωση των εκπροσώπων του υπευθύνου επεξεργασίας τόσο κατά τη διάρκεια του ελέγχου όσο και κατά την ακρόαση, μέχρι το 2015), λαμβάνοντας υπόψη τον μεγάλο αριθμό ασθενών που έχουν υποβληθεί σε αιμοκάθαρση στις εγκαταστάσεις του υπευθύνου επεξεργασίας, προκύπτει ότι η επεξεργασία δεδομένων εικόνας αφορά έναν απροσδιόριστο μεγάλο αριθμό αιμοκαθαιρόμενων ασθενών. Λαμβάνοντας υπόψη το ότι οι αιμοκαθαιρόμενοι ασθενείς βρίσκονται σε μία ιδιαίτερη σωματική αλλά και ψυχολογική κατάσταση κατά τη διάρκεια της αιμοκάθαρσης, προκύπτει ότι η λήψη και αποθήκευση εικόνας κατά τη διάρκεια της αιμοκάθαρσης χωρίς την προηγούμενη ενημέρωση αυτών προσβάλλει το δικαίωμά τους στην πληροφοριακή αυτοδιάθεση ενώ παραβιάζει και τον πυρήνα της ανθρώπινης αξίας των αιμοκαθαιρόμενων και το δικαίωμα ελεύθερης ανάπτυξης

της προσωπικότητάς τους.

Σημειώνεται ωστόσο ότι – όπως αναφέρεται και στο πόρισμα του ελέγχου - η οθόνη παρακολούθησης του συστήματος βρισκόταν στο χώρο υποδοχής, γεγονός που δεν υποδηλώνει ότι υπήρχε από την πλευρά του υπευθύνου επεξεργασίας επιδίωξη κρυφής παρακολούθησης των ασθενών. Επίσης, από τον έλεγχο δεν προέκυψε ότι έγινε κάποια εξαγωγή αρχείου video από το υλικό που καταγράφηκε από τις κάμερες που βρίσκονται στους χώρους αιμοκάθαρσης.

Ενόψει της βαρύτητας της παράβασης που διαπιστώθηκε, κυρίως λόγω των ιδιαίτερων συνθηκών στις οποίες βρίσκονται τα υποκείμενα κατά την επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων τους, και λαμβάνοντας επίσης υπόψη τα όσα ανέφερε ο υπεύθυνος επεξεργασίας κατά το υπόμνημά του καθώς επίσης και το ότι προέβη άμεσα στην απενεργοποίηση όλων ανεξαιρέτως των καμερών, συνεκτιμώντας και την τρέχουσα δυσχερή οικονομική κατάσταση της εταιρείας καθώς και το γεγονός ότι οι εκπρόσωποί της συνεργάστηκαν με την Αρχή κατά τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό της παρούσας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω:

1) Επιβάλλει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 ν. 2472/1997, στο «Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αττικής ΕΠΕ» πρόστιμο 1.500 χιλιάδων (1.500) ευρώ για τις ανωτέρω περιγραφόμενες παραβάσεις του ν. 2472/1997.

2) Διατάσσει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 ν. 2472/1997, το «Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αττικής ΕΠΕ» όπως προβεί αμέσως στις ακόλουθες ενέργειες:

α) Στην αφαίρεση των καμερών από τις αίθουσες αιμοκάθαρσης

β) Στην καταστροφή κάθε σχετικού αρχείου με προσωπικά δεδομένα που συλλέχτηκε από το ως τώρα εγκατεστημένο σύστημα βιντεοεπιτήρησης.

3) Απευθύνει προειδοποίηση στο «Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο Αττικής ΕΠΕ», σε περίπτωση μελλοντικής εγκατάστασης συστήματος βιντεοεπιτήρησης, να υποβάλει σχετική γνωστοποίηση στην Αρχή καθώς επίσης και να ληφθεί από την πλευρά του μέριμνα για την

τήρηση όλων των προϋποθέσεων νομιμότητας που τίθενται στην Οδηγία 1/2011.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου